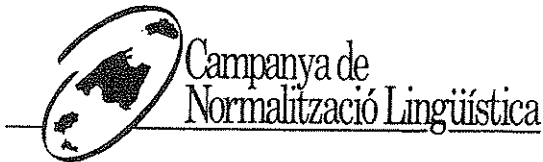

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

I

Palma
1991

Línia Directa

© Aina Moll

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Documenta Balear s.a.

Impressió: Antoni Rotger, "Es Pes de Sa Palla"

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

¿"Benzinera" o "benzineria" (o "gasolinera")?

Ho planteja un comunicant que diu: "en català es diu **benziner**, però jo crec que s'hauria de dir **benzineria**, perquè sa "benziner" seria sa dona des "benziner", igual que sa des fuster és sa "fustera", per exemple, i es diu sa **fusteria**".

Efectivament, es podria dir "benzineria", com "fusteria" o "pastisseria", per exemple. Però el sufix **-er, -era** (com el castellà *-ero, -era*) és molt productiu, i ha donat diversos grups de derivats. Un d'ells és de noms d'ofici (**infermera, carnissera**), un altre d'arbres fruiters (**pomera, perera**), un altre expressa abundància (**cabellera, escumera**) o qui realitza sovint una acció (**riallera, cridanera, ploranera**), o les ganes de realitzar-la (**xerrera, mengera, badallera**) o recipient per contenir un producte (**enciamera, cafetera, coctelera**) o lloc on està dipositat i on es ven un producte (**farinera, benzinera, gasolinera**). També en castellà es diu *carpintería, pastelería*, i en canvi s'ha preferit *gasolinera*.

El problema està més aviat en si hauríem de preferir **gasolinera**, tal com s'ha fet a Catalunya, perquè segons els entesos la "benzina" i la "gasolina" són productes diferents, i allò que fa anar els cotxes no és "benzina", sinó "gasolina".

De totes maneres, benvinguda sia la **benzinera**, i l'esforç normalitzador que ha fet l'empresa que l'ha introduïda. —A.M. (ED, 24 de setembre).

Un "tallat" o un "trencat"?

El senyor G. Hernández ens ha telefonat per segona vegada per rectificar una informació nostra: "em diguéreu que la traducció de la paraula *cortado* (café amb una mica de llet) era **tallat**. Això no

és del tot exacte, donat que la traducció exacta en mallorquí és **trenca**t. Vegeu tom 10, pàg. 490, accepció setena, Diccionari de n'Alcover.”

Té raó el nostre comunicant. I fixau-vos que el DCVB no dóna localització d'aquest significat de “trenca”t; és a dir, el considera propi de tot l'àmbit lingüístic català. Però és paraula poc coneguda, i la traducció literal del castellà *cortado*, **tallat**, s'ha estès molt per tot arreu, els lingüistes l'han donada per bona i s'ha difós en lèxics especialitzats. Això explica que des de **Línia Directa** es donàs la informació sense prendre la precaució de consultar el DCVB. A Catalunya, però, també hi ha gent que defensa **trenca**t, al·legant amb raó que la llet no “talla” el cafè, sinó que li “trenca” la color. Ens posarem en contacte amb el TERMCAT, Centre de Terminologia Catalana, perquè inclogui aquest terme a les seves llistes, i així en quedarà assegurada la difusió. —A.M. (DM, 15 d'octubre).